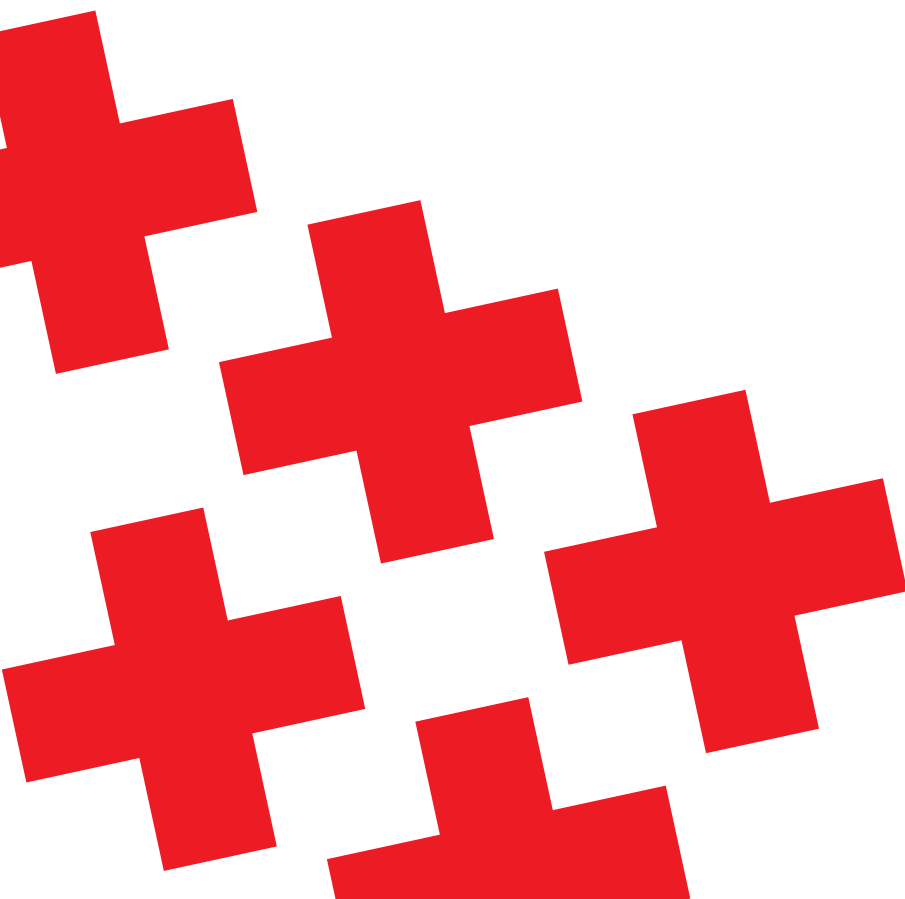




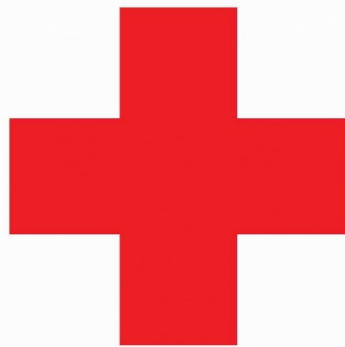
ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ
ЦРВЕНИ КРСТ ВОЈВОДИНЕ
ЦРВЕНИ КРСТ НОВОГ САДА



ПЛАН РАДА за 2025. годину



**ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ – ЦРВЕНИ КРСТ ВОЈВОДИНЕ
ЦРВЕНИ КРСТ НОВОГ САДА – ГРАДСКА ОРГАНИЗАЦИЈА**



ЦРВЕНИ КРСТ НОВИ САД

**ПЛАН РАДА ЦРВЕНОГ КРСТА НОВОГ САДА
за 2025. годину**

Нови Сад, 27. децембар 2024. године

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА



ХУМАНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, рођен у жељи да без дискриминације укаже помоћ рањеницима на бојном пољу, у свом међународном и националном виду настоји да спречи и ублажи патње у свим приликама. Његов циљ је да штити живот и здравље и да обезбеди поштовање људске личности. Он унапређује узајамно разумевање,



НЕПРИСТРАСНОСТ

Покрет не прави никакву разлику према народности, раси, верским убеђењима, класи или политичком мишљењу. Он настоји да ублажи страдања појединаца, руковођен само њиховим потребама дајући првенство најхитнијим случајевима несреће.



НЕУТРАЛНОСТ

Да би очувао поверење свих, Покрет се не опредељује у непријатељствима и не ангажује се у било које време у расправама политичке, расне, верске или идеолошке природе.



НЕЗАВИСНОСТ

Покрет је независан. Национална друштва, као помоћни органи хуманитарних служби својих влада и подвргнута законима у њиховим земљама, морају увек да сачувају своју аутономију која ће им омогућити да у свако доба делују у складу са принципима покрета.



ДОБРОВОЉНОСТ

То је добровољни покрет за помоћ који не покреће жеља за стицање користи.



ЈЕДИНСТВО

У једној земљи може постојати само једно друштво Црвеног крста или Црвеног полумесеца. Оно мора бити доступно свима и спроводити своју хуманитарну делатност на целој територији.



УНИВЕРЗАЛНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, у коме сва друштва имају једнак статус и деле једнака права и дужности да се међусобно помажу, је универзалан.

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
ПРОМОЦИЈА И ОМАСОВЉЕЊЕ	5
ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ.....	5
ЗДРАВСТВЕНО ПРЕВЕНТИВНА ДЕЛАТНОСТ - ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЗДРАВЉА ПОЈЕДИНИХ ГРУПАЦИЈА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ	9
ПРВА ПОМОЋ И РЕАЛИСТИЧКИ ПРИКАЗ ПОВРЕДА И ОБОЛЕЊА.....	13
СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ	16
ПОДМЛАДАК И ОМЛАДИНА.....	21
ПРИПРЕМА ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА, СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ.....	24
СЛУЖБА ТРАЖЕЊА	26
ПРОГРАМ БОРБА ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА.....	27
МЕЂУНАРОДНО ХУМАНИТАРНО ПРАВО И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА	29
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	31
ОРГАНИЗАЦИОНИ РАЗВОЈ.....	32
ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ИНФОРМИСАЊЕ	34
КАЛЕНДАР АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ	35

Мисија Црвеног крста Србије је да олакшава људску патњу, са задацима: да пружа помоћ угроженим лицима у случају ратних сукоба, природних, еколошких или других несрећа, спасава угрожене животе и здравље људи и шири знања о Међународном хуманитарном праву, да превентивно делује и просвећује грађане у области здравствене и социјалне заштите и унапређује хуманитарне вредности у друштву и, у случају стања потреба, пружа социјалну заштиту и збрињавање.

УВОД

Природа наше организације је заснована на универзалним вредностима и уверењу наших волонтера и запослених у идеју Црвеног крста, Основне принципе и врло је јасно усмерена на ублажавање људске патње и заступања интереса најугроженијих грађана. Сврха постојања организације је усмерена ка људима који су погођени било којом врстом кризе и који имају проблема да се сами носе са последицама кризе.

Црвени крст Новог Сада има важну улогу у граду Новом Саду помажући реализацију социјалних и здравствених услуга и помоћи (брига о старијима, маргинализованим групама, у промоцији давалаштва крви, обучавању грађана за пружање прве помоћи, и др.), у припремама за деловање и у одговору на несреће, смањивању ризика од несрећа.

План рада Црвеног крста Новог Сада и у 2025. години, биће реализован у складу са:

- Законом о Црвеном крсту Србије,
- Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама,
- Законом о трансфузиској медицини,
- Законом о јавном здрављу
- Законом о безбедности и здрављу на раду,
- Законом о безбедности саобраћаја на путевима,
- Статутом Црвеног крста Србије,
- Статутом Црвеног крста Војводине,
- Статутом Црвеног крста Новог Сада - Градске организације.
- Стратешком оријентацијом Црвеног крста Србије за период 2022-2026. године;
- Реализоваће се и активности блиске организацији Црвеног крста, а које произилазе из стратегија које је усвојила Влада Републике Србије: Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу, Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Стратегија подстицања рађања, Национални план акције за децу, Стратегија за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегија развоја заштите менталног здравља, Стратегија развоја здравља младих, Стратегија о ХИВ инфекцији и АИДС-у, Стратегија за придруживање ЕУ, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести, Стратегија безбедности саобраћаја на путевима, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.
- са постојећим потребама.

План рада Црвеног крста Новог Сада за период 2022-2026. године, је утврдила Скупштина Црвеног крста Новог Сада, а на основу Стратешке оријентације Црвеног крста Србије која је усвојена на Скупштини Црвеног крста Србије 7. новембра 2022. године.

Црвени крст Новог Сада и његови саставни делови биће ангажовани на реализацији јавних овлашћења која су од стране државе поверена Црвеном крсту Законом о Црвеном крсту

Србије (члан 6. и 7. Закона), програма Црвеног крста (члан 9. Закона), редовних активности и акција усмерених ка различитим циљним групама становништва у Србији, посебно најугроженијим, као и услуга које пружа Црвени крст (члан 10. Закона).

И у 2025. години, потреба за деловањем организације Црвеног крста Новог Сада биће изражена, а финансијски и материјални услови за функционисање и реализацију активности биће сложени. У протеклом вишегодишњем периоду обим и тежина обавеза Црвеног крста Новог Сада знатно су увећани.

У односу на процењене капацитете Организације, као и потребу да се ти капацитети стручно и оперативно изграђују као континуиран процес, План рада је, у свим сегментима, усмерен на благовремен и квалитетан одговор на хуманитарне потребе у Граду Новом Саду.

Као организација која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области, Црвени крст Новог Сада ће, кроз програмске активности и даљу изградњу сопствених капацитета, неговати партнерство са друштвеним субјектима, посебно са стручним институцијама и организацијама, у циљу унапређења програма и услуга, а кроз континуиране едукације волонтерског и професионалног кадра вршиће периодичне провере компетентности и мотивисаности за рад.

Кроз програме и услуге намењене најосетљивијим категоријама становништва, промоцијом принципа солидарности и бриге за сваког појединца у заједници, Црвени крст Новог Сада ће настојати да препозна вишеструку природу сиромаштва и својим одговором на потребе угрожених, буде поуздан партнер локалној заједници у области социјалне заштите.

Посебне програмске активности Црвеног крста Новог Сада бавиће се породицом у оним сегментима који породицу, као основну ћелију друштва, могу угрожавати. У том смислу, даље ће се развијати програми рада са децом ометеном у развоју, одмор и опоравак здравствено и социјално угрожене деце, програми за ромску децу, програм бриге о старима, програми истраживања међународног хуманитарног права и учење за хуманост, програм борбе против трговине људима, програм промоције хуманих вредности, као и програми који доприносе укупној стратегији заштите од насиља у породици и друштву.

Одговарајући на јавна овлашћења утврђена Законом, Црвени крст Новог Сада ће настојати да испуњава своју комплементарну функцију у односу на систем здравствене заштите, кроз програме превенције и промоције здравља и здравих стилова живота, првенствено код младих.

Најважнији задатак у 2025. години, биће реализација и јачање активности у десет кључних области рада Црвеног крста Србије које представљају јавна овлашћења поверена Црвеном крсту и активности које произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста:

- Промоција и омасовљавање добровољног даваштва крви,
- Здравствено превентивна делатност,
- Прва помоћ и реалистички приказ повреда, стања и обољења,
- Социјална делатност,
- Подмладак и омладина,
- Деловање у несрећама,
- Служба тражења,
- Ширење знања о међународном хуманитарном праву и Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца - Дифузија,
- Међународна сарадња,
- Организација и развој, укључујући Односе са јавношћу и информисање, Одржавање функције минимум дистрибутивног система и Развој пословно финансијског система,

ПРОМОЦИЈА И ОМАСОВЉЕЊЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ

(Правни основ: члан 7. тачка 4, члан 8, члан, члан 9. тачка 6, чланови 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о трансфузијској медицини, члан 7, 9 и 10, Закон о здравственој заштити, члан 17, тачка 19.)

Општи циљ:

Континуирано обезбеђивање довољних количина безбедне крви у Новом Саду путем мотивисања, регрутовања и задржавања добровољних давалаца крви на принципима добровољног, анонимног и ненаграђеног давања крви.

Опис проблема:

Континуирано, ефикасно и благовремено снабдевање здравствених установа и пацијената у Новом Саду безбедном крвљу представља важан предуслов за функционисање система здравствене заштите. Систем здравствене заштите у Србији има потребе за око 250.000 јединица крви годишње, у Новом Саду се прикупи око 12.000 јединица крви годишње (евиденција по месту боравишта). Грађанима који се лече у систему здравствене заштите и којима је медицински индикована трансфузија крви она мора бити загарантована у сваком моменту.

Зато је основни циљ јавног овлашћења континуирано обезбеђивање довољних количина крви и крвних продуката за све пацијенте у Новом Саду сходно потребама, без сезонских несташица.

Подаци о прикупљеним јединицама крви у Републици Србији у периоду 2018 – 2024. године су следећи:

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024. (закључно са новембром)
15.694	9.356	11.164	11.492	12.297	13.322

С обзиром на то да су се приоритети и рутина у животима људи променила, неопходно је поново стећи поверење грађана у дефинисани систем давалаштва крви почев од безбедности давања крви до бриге о давацу. Да су први кораци направљени говоре и подаци за 2022. и 2023. годину који су нешто бољи од претходне, али који указују да је неопходно уложити додатне напоре с обзиром да потребе за крвљу расту из године у годину.

Због безбедности крви Црвени крст Новог Сада, промовише давалаштво крви према принципима добровољности, анонимности и бесплатности сходно препорукама Светске здравствене организације и Међународне федерације друштва Црвеног крста и Црвеног полумесеца који су и интегрисани у Закон о трансфузијској медицини Републике Србије.

Према законској легислативи, Црвени крст Новог Сада заједно са Заводом за трансфузију крви Војводине промовише добровољно, ненаграђено и анонимно давање крви и компонента крви, те обезбеђује потребан број давалаца крви и подстиче и организује активности на омасовљавању добровољног давалаштва крви.

На основу Годишњег плана потреба за крвљу и компонентама крви Завод за трансфузију крви Војводине, доноси годишњи план акција давања крви најкасније до 10. децембра, текуће године за наредну годину. Завод за трансфузију крви Војводине са организацијама Црвеног крста у Војводини реализују акције добровољног давања крви којима се обезбеђују резерве крви предвиђене планом.

С обзиром на то да је ниво ангажовања Црвеног крста Новог Сада у организовању акција добровољног давања крви у 2024. години, повећан у односу на претходну годину, неопходно је пронаћи модел покривања неизбежних трошкова који настају реализацијом овог јавног овлашћења.

Један од неопходних услова за континуиран рад је и брижљиво праћење евиденције о даваоцима крви који кроз организацију акција преко мреже Црвеног крста Новог Сада дају крв у посебно сачињеном подсистему ДДК у пословно-финансијском систему Црвеног крста Србије. Ажурна база редовних давалаца крви је неопходна да би се правилно спроводио процес менаџмента у давалаштву крви. Он подразумева кораке који се односе на регрутовање суграђана за добровољно давање крви, позивање давалаца на акције, правилну селекцију давалаца у смислу информисања ко може бити даваоц крви, процес давања крви у смислу јасних информација о томе како процес изгледа те праћења задовољства давалаца као и задржавање давалаца крви. Сви ови кораци су део задатака Црвеног крста Новог Сада уз јачање базе волонтера Црвеног крста Новог Сада у давалаштву крви.

Задржавање постојећих, посебно вишеструких добровољних давалаца крви, поред уручивања признања за дату крв планиран је редовним комуникационим каналима Црвеног крста Новог Сада, укључењем у базу волонтера у давалаштву крви и праћењем задовољства давалаца.

Оперативни циљеви:

- остваривање услова за организовање редовних акција давања крви у Новом Саду у циљу постизања континуираног обезбеђивања довољних количина крви током целе године,
- промоција давалаштва крви међу грађанима у складу са принципима добровољности, анонимности и бесплатности,
- вођење евиденције о добровољним даваоцима крви у пословно-финансијском систему Црвеног крста Србије,
- тешње повезивање области добровољног давалаштва крви са областима припреме за деловање у несрећама и пружања прве помоћи у смислу едукације волонтера Црвеног крста Новог Сада,
- одржавање дневне сарадње са Заводом за трансфузију крви Војводине као предусловом за постизање добрих резултата у овој области,
- налажење алтернативних извора финансирања за развој давалаштва крви кроз пројекте или сличне иницијативе,
- едукација и евалуација рада волонтера Црвеног крста Новог Сада,
- неговање пажње и захвалности према добровољним даваоцима крви и сарадницима – волонтерима Црвеног крста Новог Сада.

Циљне групе:

С обзиром на то да су према усвојеним законима и другим документима дефинисани и место и улога Црвеног крста Србије у мотивацији добровољних давалаца крви, циљне групе Црвеног крста Новог Сада су следеће:

- Волонтери Црвеног крста Новог Сада чију базу треба одржати и проширити у циљу одржавања и повећања броја давалаца крви и организовања акција на терену,
- Ученици новосадских основних и средњих школа ће се сензибилизovati за тему добровољног давалаштва путем реализације конкурса „Крв живот значи“ и одржавања мотивационих радионица, нарочито пред акцију добровољног давања крви (средње школе)
- Грађани Новог Сада од пунолетства до 65 година старости, требају да добију корисне информације од волонтера и професионалаца Црвеног крста Новог Сада и Завода за трансфузију крви Војводине о нешкодљивости и потреби за добровољним давањем крви по принципима добровољног давалаштва крви,

- Постојећи добровољни даваоци крви у смислу неговања пажње и захвалности за дату крв и друштвеног признања за хумани чин, као и њихово задржавање у групи редовних добровољних давалаца крви.

Корисници:

Сви пацијенти који се лече у систему здравствене заштите Републике Србије којима је медицински индикована трансфузија крви.

Активности:

Ангажовањем својих организационих делова – Комисије за добровољно давалаштво крви, основних организација Црвеног крста Новог Сада и актива добровољног давалаштва крви, Црвени крст Новог Сада у сарадњи са Заводом за трансфузију крви Војводине ће реализовати следеће:

- организовати састанке са организаторима акција добровољно давалаштво крви, континуирано пратити резултате акција давања крви и вршити допуну оперативног плана прикупљања крви у Граду Новом Саду;
- ширити мрежу сарадника у области давалаштва крви;
- формирати организације и активе Црвеног крста у предузећима, установама и институцијама које немају организовано давалаштво крви;
- вршити едукацију становништва и организовати акције добровољног давалаштва крви у сарадњи са саветима месних заједница, као носиоцима активности на плану добровољно давалаштво крви, вршити едукацију становништва и организовати акције добровољног давалаштва крви;
- организовати састанке Актива добровољно давалаштво крви и по потреби вршити доедукацију чланова;
- реализовати Програм омасовљења добровољног давалаштва крви у сарадњи са Црвеним крстом Србије, Црвеним крстом Војводине и Градском управом за здравство, према Пројекту за 2025. годину;
- организовати наградни ликовно-литерарни конкурс “Крв живот значи” у основним и средњим школама путем кога ће се млади још у школским клупама информисати о позитивним аспектима добровољног давања крви. На Смотри знања „Здравље је највеће богатство“ прогласити најуспешније ликовно-литерарне радове са Конкурса „Крв живот значи“ и уручити захвалнице и пригодне награде (март-јун);
- организовати обележавање 11. маја - Националног дана добровољних давалаца крви, када се уз појачану промоцију добровољног давања крви организују свечаности и изражавају захвалности вишеструким добровољним даваоцима крви. Тај дан организује се пријем за вишеструке добровољне даваоце крви – жене са преко 50 давања и мушкарце са преко 100 давања и уручују им се плакета Црвеног крста Новог Сада;
- организовати обележавање 14. јуна - Светског дана добровољних давалаца крви и организовати пријем код Градоначелника за вишеструке добровољне даваоце крви и најуспешније колективе и уручити им признања Црвеног крста за 50, 75, 100 пута, преко 100 пута дату крв, као и плакете "Широко срце";
- организовати Саветовања за сараднике - волонтере из новосадских средњих школа, факултета, предузећа, месних заједница установа и институција (септембар - октобар);
- преко организатора акција из предузећа, установа, школа, факултета и месних заједница уручивати признања, на пригодним свечаностима у њиховим срединама, добровољним даваоцима крви за 10, 20 и 35 пута дату крв;
- предлагати добровољне даваоце крви и колективе са развијеним давалаштвом за признања Црвеног крста;
- организовати Заједнички састанак са свим организаторима акција, сумирати резултате рада за 2025. годину и сачинити Годишњи план акција за 2025. годину;

- наставити сарадњу са Комисијама за добровољно даваштво крви Црвеног крста Војводине, Црвеног крста Србије и учествовати на семинарима које организују Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије;
- наставити сарадњу са Градском управом за здравство и Покрајинским секретаријатом за здравство АП Војводине;
- наставити сарадњу са средствима јавног информисања.

Све ове активности спроводиће се у циљу одржавања броја добровољних давалаца крви и елиминисању сезонских дефицита крви, као и тежњи да се акције организују једнако у свим месецима као и у свим данима у недељи, а са оптималним бројем давалаца крви, сходно потисаном протоколу Црвеног крста Војводине о сарадњи са Заводом за трансфузију крви Војводине.

Ризици:

- Реализоваће се и активности блиске организацији Црвеног крста, а које произилазе из стратегија које је усвојила Влада Републике Србије:
- Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу, Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Стратегија подстицања рађања, Национални план акције за децу, Стратегија за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегија развоја заштите менталног здравља, Стратегија развоја здравља младих, Стратегија о ХИВ инфекцији и АИДС-у, Стратегија за придруживање ЕУ, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести, Стратегија безбедности саобраћаја на путевима, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.едостатак финансијских средстава за покривање неизбежних трошкова Црвеног крста у реализацији овог јавног овлашћења,
- Непоштовање из неразумевања принципа Светске здравствене организације и Министарства здравља за ненаграђено, анонимно и добровољно даваштво од стране локалних самоуправа, што доводи до опасности од наменског и плаћеног даваштва.
- Одсуство реакције институција на иницијативе појединих удружења давалаца крви који промовишу даваштво супротно принципима и законској регулативи,
- Велики број приватних фирми не пушта раднике да дају крв или не дозвољава коришћење два слободна дана након давања крви.

Очекивани резултати:

- Обезбеђене су довољне количине крви за систем здравствене заштите у Новом Саду,
- Добровољни даваоци редовно дају крв, а мотивисани су и нови даваоци,
- Обезбеђен је континуитет у вршењу јавног овлашћења,
- Одржан је потребан број волонтера и подмлађена је структура волонтера у даваштву крви,
- Стабилизовани извори финансирања за ово јавно овлашћење.

ЗДРАВСТВЕНО ПРЕВЕНТИВНА ДЕЛАТНОСТ ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЗДРАВЉА ПОЈЕДИНИХ ГРУПАЦИЈА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 7, тачка 2. и 3. члан 9. тачка 7, члан 13, 14, 15. и 16. Закона и члан 18. Закона о здравственој заштити, Закон о јавном здрављу члан 7.)

Активности у оквиру програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности одвијаће се у складу са Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом развоја заштите менталног здравља, Стратегијом развоја здравља младих у Републици Србији, Стратегија о ХИВ инфекцији и AIDS-у, Стратегијом за придруживање ЕУ, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Законом о јавном здрављу, Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, Стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године, Стратегијом о здравом старењу 2023-2030. године, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.

Општи и специфични циљеви деловања Црвеног крста Новог Сада у области јавног здравља

Главни стратешки циљ у области јавног здравља је развијање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота и важности превенције болести са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије, социјално угрожене особе), а циљ се постиже кроз програме опште превенције.

Дефинисани циљ могуће је постићи континуираним и константним радом и добро осмишљеним активностима усмереним на цео животни циклус и све узрасне групе. Едукацијом становништва на тему упражњавања здравих стилова живота са посебним нагласком на значај здраве исхране, редовне физичке активности, престанка пушења и конзумирања алкохола, и промовисањем волонтеризма и целоживотног учења може се утицати на смањење инциденце од хроничних незаразних болести које су водећи узрок смртности у Републици Србији.

Едукација становништва и на тему упражњавања хигијенских навика и правилног коришћења заштитних средстава како би се утицало на смањење инциденце од потенцијалних заразних болести.

Превенција болести зависности и смањење ризичног понашања одвијаће се кроз превентивно едукативне садржаје који су намењени пре свега младима, али и родитељима како би се унапредила комуникација међу њима. Све ове активности одвијаће се уз ангажовање едукованих професионалаца који су запослени или волонтери Црвеног крста.

Вршњачка едукација треба да буде периодично спровођена кроз читаво школовање и током целог животног циклуса. Према досадашњем искуству, тај облик учења све до узраста ране адолесценције има најзначајнију улогу у превенцији употребе психоактивних супстанци и развијању здравих стилова живота.

Овај облик учења значајан је и у другим генерацијама, пре свега када се говори о темама за које постоји стигма. Значајан део здравствено-превентивних активности Црвеног крста Србије усмерен је на унапређење менталног здравља кроз активности психолошке прве помоћи и психосоцијалне подршке.

Активности унапређења и заштите менталног здравља свих категорија становништва су значајне за здравље становништва Републике Србије.

Опис ситуације у вези са здрављем становништва у Србији

Према подацима Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ хроничне незаразне болести (болести срца и крвних судова, малигни тумори, шећерна болест, опструктивна болест плућа), повреде и тровања, доминирају националном патологијом већ деценијама.

Болести срца, крвних судова и малигни тумори чинили су преко две трећине (70,6%) свих узрока смрти у 2023. години, при чему су болести система крвотока биле одговорне за скоро половину (49,7%) смртних исхода. Акутни коронарни синдром представља значајан здравствени проблем, чинећи 49,0% свих смртних исхода од исхемијских болести срца у 2023. години. Иако је регистрован пад стопа морталитета од малигнух тумора, и даље се уочава пораст стопа инциденције од малигнух тумора, које значајно оптерећују становништво наше земље. Шећерна болест представља глобалну епидемију, са проценом да у Србији од дијабетеса болује око 600.000 особа или 8,1% популације. Дијабетес типа 2 чини 95% свих случајева. Ретке болести (урођени деформитети и хромозомске аномалије) су најчешћи у најмлађој старосној групи, док су болести мишићно-коштаног система најзаступљенији код старијих особа. Ови поремећаји здравља често доводе до тешког инвалидитета и значајно утичу на очекивани животни век

На основу података из националне анкете о понашању становништва у вези са здрављем, коју је спровео Институт за јавно здравље, највећи део становништва је током радних активности изложен лаком и умереном физичком напору, док је тешком физичком напору на послу изложен сваки десети становник. Свакодневно хода или вози бицикл бар пола сата тек сваки десети становник Србије. Седентарни стил живота је најприсутнији код становника Београда, градских насеља и у популацији старих. Експресивно седентарном стилу живота (седење у трајању 420 и више минута током уобичајеног дана) је било изложено 23% становништва Србије. Пушачи чине трећину становништва Србије, док је половина становништва изложена дуванском диму у затвореном простору. Забринутост за здравље због пушења је присутна, а савети здравствених радника о престанку пушења нису присутни у довољној мери. Свакодневну конзумацију алкохола пријављује мали део становништва, мање него у претходним годинама. Сваки шести адолесцент се напије најмање једном месечно. Млади ступају у сексуалне односе у каснијем узрасту него претходних година, са првим сексуалним односом у просеку око 18. године. Употреба кондома са повременим партнерима је чешћа међу младима

Општи и специфични циљеви деловања Црвеног крста Новог Сада у области јавног здравља у 2025 години

У оквиру Стратешке оријентације Црвеног крста Србије за период од 2022. до 2026. године, главни стратешки циљ у области јавног здравља је развијање свести грађана о важности упражњавања понашања која воде ка очувању и унапређењу здравља и важности превенције болести, са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије особе, социјално угрожене особе и мигранте).

Деловање Црвеног крста Новог Сада у 2025. години биће усмерено на остварење следећа три специфична циља:

1. Развијање позитивних облика понашања код становништва који воде ка очувању здравља и могу утицати на смањење ризика од настанка болести (правилна и уравнотежена исхрана, физичка активност, култура одржавања хигијене)
2. Подизање нивоа свести јавности, пре свега популације младих, о штетности злоупотребе психоактивних супстанци и других болести зависности.
3. Подизање нивоа свести јавности о репродуктивном здрављу и полно преносивим болестима.

Дефинисане циљеве могуће је постићи добро осмишљеним активностима усмереним на цео животни циклус, односно све узрасне групе.

Остали циљеви:

- Смањење броја младих који се ризично понашају (болести зависности, сексуално преносиве болести, поремећаји исхране, недовољна физичка активност и други облици по здравље ризичног понашања), кроз вршњачке едукације;
- Повећање могућности за креативно провођење слободног времена и неформалног учења код младих укључењем у активности Црвеног крста;
 - Повећање могућности за креативно провођење слободног времена и целоживотно учење код старијих особа укључењем у активности Црвеног крста;
- Подизање свести грађана свих узраста о важности упражњавања здравих стилова живота током целог животног циклуса (здрава исхрана, редовна физичка активност, волонтирање, образовање, хумане вредности, психосоцијална подршка и солидарност).
- Подизање свести грађана о важности очувања и унапређења менталног здравља.

Циљне групе

- Деца и млади ученици новосадских основних и средњих школа и предшколци;
- Наставници и родитељи ученика основних и средњих школа;
- Радно способно становништво;
- Старије особе.

Активности

- Обележавање 31. јануара, Националног дана без дуванског дима;
- Спровођење квиза „Шта знаш о Црвеном крсту и здрављу“. Ова активности спроводи се у сарадњи са новосадским основним и средњим школама кроз школска и градско такмичење током марта месеца;
- Обележавање Светског дана здравља 7. априла
- Обележавање 24. марта, Светског дана борбе против туберкулозе;
- Обележавање 31. маја, Светског дана без дуванског дима;
- Обележавање Светског дана борбе против злоупотребе и кријумчарења дрога - 26. јун;
- Обележавање Светског дана срца, 29. септембра;
- Обележавање Светског дана борбе против ХИВ/АИДС - 1. децембар.

Наведене датуме обележити у сарадњи са партнерима - уличним акцијама, дистрибуцијом едукативног материјала, одржавањем трибина, конференција за штампу, организовањем различитих спортских такмичења и здравствено-превентивних предавања за децу, младе, родитеље и старије особе

Црвени крст Новог Сада планира у сарадњи са Градском управом за здравство Новог Сада, у периоду септембар - децембар 2025. године, реализацију следећих пројеката:

- Тематски родитељски састанци о улози породице, школе и других институција у превенцији насиља у основној школи;
- Здравно одрастање;
- Организовање едукативних семинара на тему здравих стилова живота, превенције болести зависности и заштите репродуктивног здравља, по курикулуму који је израдио Црвени крст Србије.

Снаге и иновација

Мрежа едукованих волонтера и професионалних сарадника Црвеног крста Новог Сада која омогућава широк распон здравствено превентивних активности.

Очекивани ефекти програма/пројекта - излазни резултати

Вршњачке едукације које имају за циљ едукацију младих, спровођење превентивних активности и едукација родитеља, што све треба да допринесе смањењу ризичног понашања младих и смањењу злоупотребе психоактивних супстанци.

Едукације свих узрасних група на тему упражњавања здравих стилова живота допринеће превенцији и унапређењу здравља у Новом Саду.

Ризици

- Непрепознавање искуства Црвеног крста Новог Сада у овој области и непрепознавање могућности мреже Црвеног крста Новог Сада као релевантног и значајног партнера у активностима на промоцији здравља и превенцији болести зависности;
- Недовољна медијска пажња за ову врсту активности;

ПРВА ПОМОЋ И РЕАЛИСТИЧКИ ПРИКАЗ ПОВРЕДА И ОБОЛЕЊА

(Правни основ: Обука у пружању прве помоћи је делатност Црвеног крста Србије уређена Законом о Црвеном крсту Србије (Сл. Гласник бр. 107/05. Прва помоћ је јавно овлашћење поверено Црвеном крсту Србије, према члану 6. и члану 7. Закона и услуга коју може пружати Црвени крст Србије, како је дефинисано у члану 10. Закона.)

Област прве помоћи је уређена и другим законима у Републици Србији:

- У Закону о здравственој заштити (члан 14.) дефинисана је друштвена брига за здравље на нивоу послодавца, која подразумева пружање прве помоћи у случају повреде на радном месту, а друштвена брига за здравље на нивоу појединца, (члан 15.) је пружање прве помоћи повређеном или болесном у хитном случају, у границама знања и могућности појединца;
- У Закону о безбедности и здрављу на раду (члан 18.) послодавац се обавезује да одговарајући број запослених оспособи за пружање прве помоћи;
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима у члану 241. и члану 242. уређује обавезу похађања обуке у првој помоћи кандидата за возаче. Обавезе лица које се затекне на месту саобраћајне незгоде уређене су чланом 167. и чланом 168. Закона и налажу обавезу да се у складу са сопственим знањима, способностима и могућностима, пружи помоћ лицима повређеним у саобраћајној незгоди;
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама у члану 101. Закона, уређује обавезу оспособљавања припадника структуре задужене за одговор на несреће у области прве помоћи.

Општи циљеви:

У складу са Стратешком оријентацијом Црвеног крста Србије за период од 2022. до 2026. године, главни стратешки циљ у области прве помоћи је ојачати материјалне и кадровске капацитете организација Црвеног крста за реализацију обука из прве помоћи за све циљне групе како би грађани били оспособљени да пруже прву помоћ у случају повреде и нагло настале здравствене тегобе.

Специфични циљеви Црвеног крста Новог Сада у области прве помоћи у 2025. години:

- Развој капацитета за реализацију обука прве помоћи, сходно Закону о Црвеном крсту Србије и другим законима који уређују ову област;
- Развој и спровођење едукације у напредној првој помоћи, едукативних програма прве помоћи за одређене циљне групе (предшколци, старије особе) и унапређење едукације волонтера у области реалистичког приказа повреда, обољења и стања;
- Да грађани који су изложени повећаном ризику или спадају у посебно осетљиве категорије науче да реагују у случају несреће и пруже прву помоћ;
- Да грађани буду информисани о значају и месту прве помоћи у ланцу спасавања живота људи;
- Да садржај и начин извођења обуке из прве помоћи буду у складу са савременом науком и праксом а да начин извођења наставе примењује ефикасне наставне методе и модерну технологију;
- Да предавачи прве помоћи Црвеног крста Новог Сада буду адекватно оспособљени за извођење обуке са различитим популационим категоријама.

Планиране активности:

У складу с наведеним циљевима, Црвени крст Новог Сада ће током 2025. године реализовати следеће активности:

Обуке у пружању прве помоћи

Црвени крст Новог Сада ће своје активности усмерити на обуку следећих категорија:

- **Школска деца и млади**, који представљају приоритет у обуци из прве помоћи. Стратегија развоја младих, Министарства здравља Републике Србије, истиче повреде као једну од основних карактеристика здравствених проблема младих. Повреде код деце и младих се најчешће дешавају у саобраћају, као и у школи, кући, спортским теренима, где често изостаје адекватно пружена прва помоћ.
- **Организације и појединци који су законски обавезни да поседују знања из прве помоћи**. Ова категорија обухвата одрасле грађане изложене повећаном ризику, запослена лица са професијама изложеним повећаном ризику, кандидати за возаче и постојећи возачи, припадници структура Цивилне заштите. За сваку од наведених категорија Црвени крст Србије је развио посебни едукативни садржај у складу са законом уређеним нормама и правилима за спровођење обуке.
- **Волонтери Црвеног крста Новог Сада и екипе Црвеног крста Новог Сада за прву помоћ и деловање у несрећама**. Волонтери који се ангажују на програму прве помоћи, било као чланови екипа Црвеног крста Новог Сада, едукатори или сарадници на програму су категорија, која захтева континуитет у едукацији у области прве помоћи. То подразумева:
 - обуку за нове предаваче прве помоћи;
 - допунску обуку за постојеће предаваче у мрежи Црвеног крста Србије;
 - обуку за судије - оцењиваче на такмичењима из прве помоћи.

Такмичења у првој помоћи и промоција прве помоћи међу грађанима

У 2025-ој години Црвени крст Новог Сада ће спроводити активности у циљу промоције прве помоћи и њеног значаја:

- Промоција прве помоћи у директној комуникацији са грађанима путем показних вежби и других јавних окупљања;
- завршити школска такмичења у основним и средњим школама (март);
- реализовати Градско такмичење у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда (април);
- учествовати на Покрајинском такмичењу у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда (јун);
- организација Летњег кампа за социјално угрожену децу - Мала срећна колонија, Петроварадинска ада (јул);
- учествовати на Републичком такмичењу у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда (септембар);
- Обележавање Светског дана прве помоћи друге суботе у месецу септембру;

Санитетска обезбеђења масовних скупова

Црвени крст Новог Сада ће организовати учешће екипа прве помоћи на маратонима, тркама, смотрама и другим манифестацијама (током календарске године);

- Новосадски полумаратон (март);
- Фрушкогорски планинарски маратон (април);
- Тур де Фрушка (мај и септембар)
- Новосадски маратон (октобар);
- „Ледена шума“ (децембар) и др.

Црвени крст Новог Сада планира у сарадњи са Градском управом за здравство Новог Сада, у периоду септембар-децембар 2025. године реализацију следећих пројеката:

- Обука деце старијег основношколског узраста у пружању прве помоћи;
- Обука васпитачица Предшколске установе „Радосно детињство“ у пружању прве помоћи.

Црвени крст Новог Сада ће следити новине у области прве помоћи, оне које се тичу примене савремених процедура у првој помоћи и методологије обуке. Током 2025. године ће се наставити са учешћем на семинарима за допуну знања и обнову лиценци за предаваче прве помоћи које организују Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије;

Комисија за прву помоћ, као стручно саветодавно тело Црвеног крста Новог Сада ће бити ангажована са најмање четири редовна састанка у току године

СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 6, члан 9. тачке 1,4. и 6, члан 13. и 14. Закона)

Кроз активности у социјалној делатности Црвени крст Новог Сада има за циљ да олакша људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе и у случајевима свих ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите.

Активности ће се одвијати и у складу са Мадридским планом акције усвојеним на Министарској конференцији 2002. године, Леонском декларацијом усвојеном новембра 2007. године, Бечком декларацијом усвојеном у септембру 2012. године и Лисабонском декларацијом усвојеном у септембру 2017. године, Стратегијом за родну равноправност, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Стратегијом за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године, Законом о забрани дискриминације.

Деловање и активности у области социјалне заштите биће усмерено на реализацији следећих задатака:

- У сарадњи са другим институцијама које се баве социјалном заштитом помоћ пружати најугроженијим категоријама становништва, а у складу са принципима и могућностима Црвеног крста Новог Сада;
- **Реализовати Програм Народне кухиње Црвеног крста Новог Сада** у сарадњи са Градском управом за социјалну и дечију заштиту и Центром за социјални рад Града Новог Сада. Водити евиденцију корисника за 600 obroka и вршити расподелу 800 ланч пакета за кориснике новчане социјалне помоћи (НСП-а), који живе у приградским насељима, а на основу списка Центра за социјални рад Града Новог Сада. У посебно тешким условима живе корисници новчане социјалне помоћи (НСП-а), самохрана старачка домаћинства, пензионери са најнижим пензијама и лица на граници остваривања права из социјалне заштите, а налазе се у привременом или сталном стању потребе. Дистрибуцију куваних obroka за 600 корисника реализовати на два пункта: Клуб пензионера „Олга Петров“, Футошки пут 67 (264 кувана obroka) и објект Црвеног крста Новог Сада у Футошкој улици број 14 (336 куваних obroka). Циљ овог Програма је остварити услове да се наведеним категоријама социјално угроженог становништва одговори на основну потребу за исхраном кроз један кувани оброк дневно, који се састоји од $\frac{1}{2}$ литре куваног јела и векне хлеба од 300 грама;
- Наставити са реализацијом пројекта “Кухиња на точковима”. Програм ће и даље обухватати стара лица преко 65 година и друга лица, која због здравственог стања нису у могућности да сама одлазе у кухињу, па је програмом предвиђено да им се ручак носи на кућну адресу;
- Организовати, покренути и спровести акције солидарности, у складу са јавним овлашћењем, у оквиру којих ће се прикупљати помоћ за најугроженија лица;
- У циљу активнијег укључивања активиста (посебно младих) у програмске активности из области социјалног рада радити на њиховом оспособљавању и инструктивном деловању у припреми акција. Развијати хуманизам и солидарност код активиста и грађанства путем организовања акција солидарности, предавања и преко средстава информисања;
- Током године прикупљати половну одећу и обућу и вршити њихову поделу појединцима и породицама које су у стању социјалне потребе;

- Наставити сарадњу на нивоу Града са институцијама, организацијама и удружењима које се баве социјалном заштитом;
- Сарађивати са васпитно-образовним установама, хуманитарним организацијама, донаторима и вишим облицима организовања у циљу јединственог деловања и пружања помоћи најугроженијим категоријама становништва;
- Активно учествовати у организовању и пружању помоћи у случајевима елементарних несрећа и других ванредних околности у граду, Републици Србији и у оквиру међународне сарадње;
- Укључити се у програме обуке активиста из области социјалне заштите које организује Црвени крста Србије и Црвени крст Војводине;

Посебну пажњу посветити организацији и унапређењу традиционалних акција Црвеног крста Новог Сада из социјалне делатности:

- Пакет за новорођену бебу (8-15. маја) - планира се обезбеђивање поклон-пакета свим бебама рођеним у новосадском породилишту у „Недељи Црвеног крста“ од 8 - 15 маја. Циљ пројекта је да све бебе, без обзира на социјални статус породице, приликом изласка из породилишта добију поклон пакет;
- Дечија недеља (почетак октобра);
- Међународни дан старијих лица (1. октобар) Овај дан обележава се уличном акцијом дистрибуцијом едукативно-информативног материјала, мерењем крвног притиска и шећера у крви, и предавањима у школама, Црвеном крсту Новог Сада и удружењима пензионера;
- За сунчану јесен живота (октобар);
- Акција са компанијом Лидл (новембар-децембар);
- Један пакетић-много љубави (децембар-јануар) – да се деци узраста до 15 година, корисницима народних кухиња, деци која се налазе у стању социјалне потребе, деци која се налазе у институцијама социјалне заштите и хранитељским породицама обезбеди један новогодишњи пакетић који садржи слаткише, играчку или књигу у зависности од узраста, средства хигијене и неки одевни предмет, а у складу са могућностима Црвеног крста Новог Сада. Пакети ће бити подељени уз пригодан програм за Новогодишње или Божићне празнике у периоду од Светог Николе до Светог Саве (19. децембар - 27. јануар);

Деловање и активности у области Пројекта за директно ублажавање сиромаштва у сарадњи са Градском управом за социјалну и дечију заштиту, према Пројекту за 2025. годину, биће усмерено на реализацију следећих задатака:

- Активно се укључити у Стратегију за смањење сиромаштва;
- организовати рад на пријему захтева за доделу помоћи лицима која се налазе у стању социјалне потребе;
- организовати рад комисије за решавање примљених захтева у складу са критеријумима и могућностима Црвеног крста Новог Сада;
- организовати рад на уносу података у базу података социјално угрожених лица;
- организовати набавку прехранбених пакета, хигијенских пакета и огревног дрвета на основу исказаних потреба;
- организовати обавештавање и доделу помоћи лицима у стању социјалне потребе на основу извештаја из базе података;

Деловање и активности за помоћ деци и младима у стању социјалне потребе у сарадњи са Градском управом за социјалну и дечију заштиту, према Пројекту за 2025. годину, биће усмерено на реализацију следећих задатака:

- **Организовати превентивни опоравак деце на мору из социјално угрожених породица током јула месеца** у летовалишту Црвеног крста Србије „Криста Ђорђевић“ у Баошићу, Република Црне Гора. Програм опоравака поред социјалне компоненте има и психолошку и едукативну. Деца која бораве у Дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије „Криста Ђорђевић“ у Баошићу обухваћена су и програмом Летње школе Црвеног крста, коју реализују едуковани млади волонтери. Програм рада Летње школе подмлатка прилагођен је узрасту и интересовању деце, а реализује се кроз три сегмента:
 - "Јутарња учионица" чији програм подразумева усвајање знања о вредностима које промовише и заступа Црвени крст и значају хуманитарног рада;
 - Тематске радионице из различитих области деловања Црвеног крста као што су Промоција хуманих вредности, Превенција трговине људима, Прва помоћ и реалистички приказ повреда стања и обољења, као и низ едукативних радионица: ликовна, музичка, драмска, плесна, компјутерска, новинарска радионица и радионица енглеског језика и лепог понашања;
 - Вечерњи забавни програм.
 - Током десетодневног боравка за децу се организује школа пливања коју води професионални инструктор пливања. Сва деца која до краја боравка успешно положе испит пливања добијају диплому пливача. Боравак у Одмаралишту Црвеног крста праћен је од стране васпитача, стручне службе Црвеног крста и под сталним надзором лекара – педијатра.

Очекивани резултати превентивног опоравак деце на мору из социјално угрожених породица: побољшање психосоцијалног и здравственог стања ове деце, социјализација и допринос дугорочном оснаживању најугроженије деце и успостављање нових пријатељстава и комуникација.

У току године одржати две седнице Комисије за социјални рад, а по потреби и више, на којима ће се расправљати о актуелним питањима везаним за социјалну делатност. Све наведене активности ће се реализовати током године;

ПРОГРАМ БРИГЕ О СТАРИЈИМА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 4. и 7, члан 14. став 2.)

Активности ће се одвијати у складу са Мадридским Интернационалним планом акције усвојеним на Министарској конференцији 2001. године, Леонском декларацијом усвојеном новембра 2007. године, Бечком декларацијом усвојеном у септембру 2012. године са Лисабонском декларацијом која је усвојена у септембру 2017. године и са Римском декларацијом која је усвојена 2022. године чији је потписник и Влада Републике Србије. Активности ће бити у складу и са Стратегијом борбе против дискриминације, Стратегијом о здравом старењу 2023-2030, и Циљевима одрживог развоја.

Опис проблема: Демографску транзицију крајем XX и почетком XXI века карактерише убрзано старење популације, присутно и у богатим и у сиромашним земљама. Глобално гледано број старијих особа у популацији се повећава за близу милион људи месечно, од којих две трећине живи у земљама у развоју. У свету тренутно има 901 милион људи старијих од 60 година, а до 2050. године тај број ће се повећати на преко 2 милијарде. Србија се налази у поодмаклој фази демографског старења јер према проценама Републичког завода за статистику у Србији 22,10% становника у 2022. години, било је старије од 65 година, док је млађих од 15 година 14,37%.

Старијих од 85 година има 81.550, што указује на тренд продужења животног века. Предвиђања показују да ће до 2040. године 24% становника Србије бити старије од 60 година а 7,4 старије од 80. Стога, друштва треба да прилагоде системе социјалне и здравствене заштите као и своје услуге и сервисе; старењу популације мора да се прилагоди и пензиони и образовни систем. Овај тренд треба посматрати и у комбинацији са социјалним и економским кретањем.

По подацима истраживања здравља популације у Србији нешто више од четвртине становништва старијег од 65 година (26,8%) оцењује своје здравље као лоше и врло лоше што указује на размере потребе за подршком. Старији са најнижом школском спремом (37,5%) и највише изложени ризику од сиромаштва (41%) значајно чешће оцењују своје здравље као лоше и врло лоше. Оцену да им је здравствено стање „врло лоше“ даје 5,3% старијих од 65 година, и то 7,8% оних са најнижим нивоом образовања, 10,1% оних са најнижим приходима и 6,8% оних старијих од 75. година

Скоро девет од десет особа старијих од 65 година (85,7%) је изјавило да има неку дуготрајну болест или здравствени проблем, а што је значајан пораст у односу на резултате 2013. године (75,8%). Дуготрајну болест или здравствени проблем чешће пријављују жене (87,8%) него мушкарци. Хроничне незаразне болести су примарни разлог коришћења здравствене заштите у популацији старијих од 65 година а најчесталије обољење, у години која је претходила Истраживању, међу старијима у Србији је био повишен крвни притисак (63,8%). Иза њега а следе болни поремећај у доњем делу леђа (32,2%), коронарна болест (24,7%), болни поремећај у вратном делу кичме (23,3%), повишене масноће (21,0%), шећерна болест (18,6%), артроза (18,0%) и уринарна инконтиненција (10,4%), док су остале заступљене са мање од 10%. Ниже образовање и сиромаштво су најчешће присутне карактеристике код старијих особа које пријављују ове здравствене тегобе.

Што се тиче функционалних ограничења, исто истраживање показује да је функционално ограничење хода имала скоро половина старије популације (44,8%), функционално ограничење вида 40,7% и слуха 45,9%. Сваки четврти старији становник (25,8%) је изјавио да је у 2019. години имао велике тешкоће са ходом, 8,7% велике тешкоће са видом, а 13,9% велике тешкоће са слухом. Посматрано по демографским и социјално-економским карактеристикама значајно чешће су наведене тешкоће имале жене (са ходом 30,0% и видом 10,6%), становници руралних насеља (са ходом 30,1%, са видом 10,2%), најнижег образовања и сиромашнији, као и старији од 75 година (са ходом 41,0%, са видом 14,0% и са слухом 24,5%).

На нивоу Републике Србије готово трећина особа старијих од 65 година (31,5%) има озбиљне тешкоће у обављању свакодневних кућних активности (припремање хране, лакши и тежи кућни послови, куповина и сл.). Приближно свака десета старија особа (9,5%) има озбиљне потешкоће у обављању активности личне неге (облачење, свлачење, коришћење тоалета, купање, туширање и сл.), а чешће су у обављању свакодневних кућних активности и активности личне неге лимитиране жене, особе старије од 75 година, становници руралних насеља, особе најнижег нивоа образовања, као и најсиромашније особе. По сопственим исказима, у популацији старијих особа са потешкоћама при обављању кућних активности 29,7% нема потребу за помоћи, 33,3% добија довољно помоћи, док неостварену потребу за помоћи пријављује више од трећине (37,0%) . На нивоу региона Јужне и Источне Србије, 35,1% особа старијих од 65 година изјављује да је у стању да обавља активности личне неге и свакодневне активности без потешкоћа, 22,4% особа старијих од 65 година има мање потешкоће, док 31,5% има озбиљне тешкоће.

Што се сиромаштва тиче, старији су у Србији једина узрасна категорија којој се ризик од сиромаштва повећава. Међу старијима од 65 година је 2016. године 19,1% популације био у ризику од сиромаштва док је у 2020. години овај удео порастао до 22%. Стопа ризика сиромаштва представља удео лица чији је доходак по потрошачкој јединици након социјалних трансфера нижи од 60% медијане националногдохотка по потрошачкој јединици.

Циљ програма је да старија особа остане што дуже у свом окружењу, као и да се мотивише да што дуже користи своје физичке и менталне потенцијале и да се при том умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим женама и мушкарцима. Црвени крст Новог Сада ће организовати активности здравог старења а које ће женама и мушкарцима различитих година помоћи да старе здравије и умање/одложе потребу за туђом подршком, али ће истовремено за оне старије особе којима је подршка потребна имати активности у заједници којима ће им се пружити неопходна помоћ како би им се обезбедио достојанствен живот у старости.

Програм даје широк оквир за деловање Црвеног крста на плану бриге о старијима. Разноврсне активности које Црвени крст спроводи могу се поделити у четири категорије: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући, психосоцијална подршка и клупске активности. Програм такође укључује и значајну компоненту активног и здравог старења, кроз промовисање волонтеризма у трећем и четвртном животном добу.

Корисници програма су пре свега лица старија од 65 година која нису институционално збринута, старији са веома ниским нивоом социјалне сигурности, самачка старачка домаћинства, корисници народних кухиња, старији у стању социјалне потребе који не остварују помоћ од других организација, али и активне старије особе које се укључују у активности Црвеног крста Србије као волонтери. Индиректни корисници програма су породице са старијим чланом, као и породице чији старији члан има дијагностиковану деменцију.

Програм бриге о старијима реализовати у сарадњи са Градском управом за социјалну и дечију заштиту са циљем да се помогне старима, болесним и лицима са инвалидитетом, која из различитих разлога нису у стању да самостално и адекватно задовоље своје основне потребе. Програм реализовати у сеоским срединама у Основним организацијама Црвеног крста Каћ, Будисава, Кисач, Бегеч и Футог у Новом Саду.

Циљ програма је да старија особа остане што дуже у свом окружењу, као и да се мотивише да што дуже користи своје физичке и менталне потенцијале и да се при том умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим женама и мушкарцима. Програм даје широк оквир за деловање Црвеног крста Новог Сада на плану бриге о старијима. Разноврсне активности које Црвени крст Новог Сада спроводи могу се поделити у четири категорије: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући, психосоцијална подршка и клупске активности. Програм такође укључује и значајну компоненту активног и здравог старења, кроз промовисање волонтеризма у трећем и четвртном животном добу;

ПОДМЛАДАК И ОМЛАДИНА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 13, 14, 15. и 16)

Област рада Подмладак и омладина Црвеног крста Србије има за циљ да уграђивањем принципа хуманости и модела понашања који из њега произилазе у систем вредности код деце и младих у процесу одрастања обезбеди довољне волонтерске ресурсе Црвеног крста Новог Сада за адекватан одговор на потребе грађана који су угрожени социјалним, здравственим и економским чиниоцима.

Циљна група програма Подмладак и омладина су деца и млади узраста између 8 и 30 година, а нарочито они који припадају социјално угроженим групама и који се налазе под повећаним ризиком као и млади волонтери који су препознати као људски ресурси Црвеног крста и који су носиоци програмских активности и акција Црвеног крста.

Развојне активности у раду са младима, њихово правилно усмеравање, обуке за нове волонтере и обуке младих волонтера, вршњачких едукатора и припрема за реализацију Летњих школица подмлатка су најзначајније активности у овој области, које ће креирати и координирати седиште Црвеног крста Србије и спроводити организације Црвеног крста Новог Сада током 2025. године.

Интензивно ће се радити на мотивацији деце и младих, у складу са Правилником о организовању и деловању младих, да се укључе у акције и програмске активности Црвеног крста Новог Сада, и да кроз волонтерски рад дају свој допринос у реализацији програма, пројеката и акција које спроводи Црвени крст Новог Сада. У томе ће од великог значаја бити и документ Црвеног крста Србије Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста.

У Националној стратегији за младе (2015-2025) се истиче значај поштовања људских права, равноправности и забране дискриминације, личног и друштвеног оснаживања младих, активног учешћа младих у доношењу одлука, солидарности, одговорности. Деловање Црвеног крста Новог Сада у раду са младима је базирано, поред Основних принципа Црвеног крста на свим претходно наведеним принципима који су нашли своје место у Националној стратегији за младе.

У саставу Црвеног крста Новог Сада делује Омладинска Теренска јединица „Јован Јовановић Змај“. Клуб младих Црвеног крста Новог Сада у ул. Пионирској 12, је место где млади волонтери одржавају редовне састанке, едукације и где се према афинитету, знањима и вештинама опредељују за реализацију делатности и програма Црвеног крста.

Специфични циљеви:

- Обезбеђивању довољног броја компетентних младих волонтера за потребе Црвеног крста Новог Сада, како би се реализацијом програма, пројеката и подухвата Црвеног крста Новог Сада одговорило на потребе грађана који су угрожени;
- Повећати толеранцију међу децом и младима у Новом Саду унапређивањем вештина комуникације и решавања сукоба мирним путем и подстицањем уважавања културолошких и етничких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на хуманим вредностима;
- Обезбедити непрекидно подмлађивање волонтерских ресурса и омасовљење чланства Црвеног крста Новог Сада, како би се обезбедио континуитет у раду и мобилисање волонтерских ресурса у ситуацијама које захтевају интензивно ангажовања Организације.

Наведени циљеви биће остварени реализацијом следећих активности у 2025. години:

- Реализација програма "Промоција хуманих вредности"

- Организовање Скупштине омладинске теренске јединице „Јован Јовановић Змај“ Црвеног крста Новог Сада
- Учешће на Скупштинама младих Црвеног крста у градовима и општинама Републике Србије и организацијама Црвеног крста у региону са којима Црвени крст Новог Сада има сарадњу
- Учешће у десетодневној реализацији Летње школе подмлатка у дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори.
- Учешће у реализацији Летњих школа подмлатка у дечијим одмаралиштима Црвеног крста Војводине: Одмаралиште Црвеног крста Вршац на Вршачком брегу, Одмаралиште Црвеног крста Бачка Паланка у Багремари и Одмаралишту Црвеног крста Сомбор у Бачком Моноштору.
- Организовање Летњег Кампа омладине и Летњег Кампа подмлатка Црвеног крста Новог Сада у Одмаралишту Црвеног крста Алаександровац на Митровом пољу.
- Учешће у реализацији Квиза "Здравље је највеће богатство, Шта знаш о Црвеном крсту?"
- Безбедност деце у саобраћају
- Трка "За срећније детињство".
- Сарадња и учешће наших волонтера на манифестацијама које ће организовати омладинска удружења на територији Града Новог Сада (Омладинска престоница Европе-ОПЕНС, Новосадски омладински форум и др.)

Програм Промоција хуманих вредности има за циљ да смањи насиље међу децом и младима, подстицањем уважавања културолошких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на интеркултуролошким вредностима. Програм се спроводи у две новосадске основне школе, а циљна група су ученици трећих и четвртих разреда.

Програм обухвата седам тематских области:

- толеранција,
- ненасилна комуникација и решавање сукоба мирним путем,
- лични и културални идентитет и поштовање различитости,
- превазилажење дискриминације и стигматизације,
- родна равноправност,
- дечја права,
- превенција насиља путем електронских медија.

Програм развија самопоуздање и кооперативност код деце, и охрабрује их да изнесу своје мишљење и испоље своја знања, таленте и способности.

Програм реализују едуковани млади волонтери Црвеног крста Новог Сада у сарадњи са просветним радницима који су заједно похађали стандардизовани програм обуке. Методологија рада са ученицима заснива се на принципима вршњачке едукације, која се изводи интерактивно у мањим групама уз помоћ едукативних материјала, и то приручника за едукаторе "Промоција хуманих вредности" и радне свеске за ученике "За доброту сваки дан је добар дан".

Обуке младих волонтера

Уводне обуке младих волонтера у Црвеном крсту Новог Сада треба да обезбеде делотворну реализацију програма, пројеката и подухвата које спроводи Црвени крст, а који су у складу са потребама Града и суграђана који су угрожени, као и одговарајући квалитет реализованих активности Црвеног крста, иновирањем постојећих и осмишљавањем нових активности које су у складу са потребама младих.

О посвећености Црвеног крста Србије у раду с младима сведочи и Правилник о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије. Правилник је намењен младим члановима Црвеног крста, младим волонтерима и особама професионално ангажованим у

Црвеном крсту. Правилником се регулише начин организовања, облици деловања младих и њихово чланство у Црвеном крсту, њихова права и обавезе и обавезе организације Црвеног крста према њима. Упознавање младих волонтера са садржајем Правилника и примена стандарда који су у њему дефинисани од значаја су за хармонизацију и усмеравање волонтерског рада чиме се постиже максималан ефекат за појединце и заједницу.

Политика заштите деце је документ који наглашава посвећеност професионалаца и едукованих волонтера Црвеног крста добробити и безбедности деце која су обухваћена активностима Црвеног крста Србије. Овај документ пружа јасне дефиниције, формуларе и практична упутства за рад са децом у циљу заштите детета од злостављања или занемаривања. Од значаја је да сви професионалци, сарадници по уговору и волонтери Црвеног крста, као и сви појединци или партнерске организације и институције које сарађују са Црвеним крстом, разумеју и прихвате дужности које ова Политика поставља пред њих те да знају на који начин да предупредe ризике или да адекватно реагују у случају сумње да је добробит детета угрожена.

Волонтери чине незаменљив ресурс у реализацији готово свих активности Црвеног крста. Младе волонтере треба посматрати као донаторе времена, знања, хуманости. Због тога изузетна пажња треба да буде посвећена раду са волонтерима од којих велику већину чине млади људи.

Документ Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста је сет смерница које су произашле из искуства организација Црвеног крста у раду са младима. Документ служи као подсетник о томе како мотивисати младе да се укључе у активности Црвеног крста и како искусне волонтере задржати што дуже у Црвеном крсту.

Комисија за подмладак и омладину Црвеног крста Новог Сада у сарадњи са стручном службом Црвеног крста Новог Сада ће радити на регрутацији и ангажовању младих волонтера.

Током јула 2025. године, у плану је учешће у реализацији десетодневне смене Летње школе подмлатка у дечијем одмаралишту Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори. Летњу школу подмлатка Црвеног крста Србије ће реализовати едуковани млади волонтери из наше организације. На позив Црвеног крста Србије и Црвеног крста Војводине едуковани млади волонтери Црвеног крста Новог Сада ће учествовати у реализацији Летњих школа које организују виши облици организовања.

Акција "Безбедност деце у саобраћају" има за циљ смањивање броја повређених и страдалих особа у саобраћају и промовисање адекватног понашања свих учесника у саобраћају. Спроводи се за ученике нижих разреда новосадских основних школа, првенствено ученике првог разреда.

Трка "За срећније детињство" је најмасовнија и најшире прихваћена акција Црвеног крста у Србији, која се спроводи са циљем непрекидног подмлађивања и омасовљења чланства и волонтера. Масовним учешћем у Трци "За срећније детињство" деца и млади потврђују своје опредељење за здравији начин живота и највише хумане вредности. Црвени крст Новог Сада ће наведену активност реализовати у сарадњи са Новосадским маратоном. Средства која се прикупе овом акцијом Црвени крст Новог Сада ће одредити најугроженијим суграђанима.

ПРИПРЕМА ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА, СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

(Правни основ: чл. 6 и 7. (тачка 1 и 3, чл. 9. тачка 3. и 5, члан 13. и чл. 14. Закона о Црвеном крсту Србије, чланови 8, 18, 31, 33, 60, 62, 69, 70, 75, 82, 101. и 102. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, као и на основу преузетих међународних обавеза).

Општи и специфични циљ програма:

- Јачати капацитете и изграђене ресурсе Црвеног крста Новог Сада, ширити партнерства и спроводити активности на смањивању ризика од елементарних непогода и других несрећа, као и уводити иновативне садржаје за јачање свести и изграђивање отпорније заједнице на несреће;
- Успешно одговорити у оквиру свог мандата на сваку природом или људским фактором изазвану несрећу;
- Пружити адекватну помоћ угроженом становништву у ублажавању и отклањању непосредних последица несрећа;
- Унапређивати и јачати капацитете Црвеног крста Новог Сада да у оквиру свог мандата одговори на природом и људским фактором проузроковане несреће на ефикасан и координисан начин да би умањио број жртава и ублажио последице несреће
- Одржати и јачати партнерства са другим структурама друштва, који су носиоци или се укључују у активности одговора на несреће у држави и у локалној заједници, ради остваривања помоћне улоге државним властима у хуманитарној сфери.

Циљне групе:

- Грађани изложени ризицима од несреће;
- Најрањивије категорије потенцијално угрожених људи од несрећа без обзира на старост;
- Најугроженије категорије погођене несрећом;
- Волонтери – пунолетни чланови Црвеног крста Новог Сада који се обучавају за рад у јединици за одговор на несреће у ванредним ситуацијама;
- Професионално запослени у Црвеном крсту Новог Сада;
- Снаге заштите и спасавања – партнери у оквиру интегрисаног система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу Града Новог Сада и Јужнобачког управног округа.

Планиране активности:

- Реализација промотивних догађаја на територији Града Новог Сада на тему смањивања ризика и ублажавања последица елементарних непогода и других несрећа, предузимање мера самопомоћи и узајамне помоћи, као и мера самозаштите;
- Учешће на основним и допунским обукама за волонтере и професионално запослене у Црвеном крсту и „Командно симулационим вежбама“ које ће реализовати Црвени крст Србије;
- Учешће на вежбама које ће организовати Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије у сарадњи са Сектором за ванредне ситуације МУП-а, Војском Србије, и са другим релевантним службама;
- Црвени крст Новог Сада путем свог представника учествоваће у раду Градско штаба за ванредне ситуације и Окружног штаба јужнобачког управног округа за ванредне ситуације;
- Наставак реализације активности пуног капацитета у оквиру програма Смањења ризика и ублажавања последица од елементарних непогода намењеног ученицима трећег разреда основношколског узраста;

- Учешће на стручним скуповима, вежбама и другим облицима размене знања и искустава које реализују различите институције и организације у земљи и иностранству.
- Црвени крст Новог Сада и даље ће настојати да обезбеди најхитнију опрему и артикле, потребне у ванредним ситуацијама.
- Комисија за припреме и деловање у несрећама Црвеног крста Новог Сада, спроводиће одлуке Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије везане за иновирање стандардног програма обучавања на свим нивоима организованости Црвеног крста Србије за припреме за одговор на несреће;

СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

Правни основ: Члан 10. Закона о Црвеном крсту Србије (СГ РС 107/2005), Закон о спорту (СГ РС 10/2016), Правилник о националним гранским спортским савезима који остварују општи интерес у области спорта (СГ РС 95 од 30. новембра 2016. године), међународне обавезе које произилазе из чланства у Европској и Светској федерацији за спасилаштво на води.

Општи циљ програма спасилаштва на води јесте смањење броја утапања и повређивања на води. Остваривање општег циља програма за планирани период постићи ће се следећим планским садржајима и активностима:

- Активностима Комисије за спасилаштво на води Црвеног крст Новог Сада кроз промотивне активности спасилаштва на води (Светски дан безбедности на води, Сајам спорта...)
- Промоцијом безбедности на води посредством друштвених мрежа, интернет страница и локалних медија;
- Реализацијом превентивних предавања на тему безбедности на води и смањање ризика од поплава у новосадским школама;
- Упућивањем кандидата на обуке за спасилачка звања стандардизованом и међународно признатом методологијом и програмом које организује Црвени крст Војводине;
- Популаризацијом спасилачког спорта и учешћем на Државном такмичењу у спасилаштво на води, Life Saving спорту, у периоду мај-септембар 2025. године.
- Обезбеђивање манифестација и догађаја на води;
- Евидентирањем купалишта на територији Града Новог Сада.
- Промоцијом и уговарањем процене ризика на купалиштима на територији Града Новог Сада;
- Организовањем радних састанака Комисије за спасилаштво на води Црвеног крст Новог Сада;
- Учешће на радним састанацима и обукама које организује Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије на тему спасилаштва на води.

СЛУЖБА ТРАЖЕЊА

(Правни основ: чланови 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, члан 122. Женевске Конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 136. Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаных сукоба од 8. јуна 1977. године - Протокол 1.)

Рад Службе тражења Црвеног крста Новог Сада у 2025. години, ће се одвијати у складу са већ установљеним принципима рада Службе тражења, и представљаће сталну активност која ће се спроводити у сарадњи са Црвеним крстом Војводине и Црвеним крстом Србије.

Предвиђен је пријем захтева везаних за издавање потврда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији у периоду Другог светског рата и за тражења ван и унутар земље, невезано за ратни сукоб.

Наставиће се учешће Службе тражења у обукама јединице за деловање у несрећама из области послова Службе тражења и улози коју она има у случајевима елементарних и других несрећа. Служба тражења ће наставити промоцију Стратегије за успостављање породичних веза 2020- 2025 која је донета на нивоу Покрета и промоцију Кодекса понашања у заштити података личности.

На овај начин ће се омогућити свим заинтересованим грађанима да остваре своја права и да на најбржи и најорганизованији начин дођу до поузданих и тачних података о члановима својих породица са којима су изгубили контакт, а што може бити последица ратних сукоба, великих елементарних и других несрећа, економских и невољних миграција, и других догађаја.

Током 2025. године, Црвени крст Новог Сада ће учествовати на обукама које ће организовати Црвени крст Србије на тему послова Службе тражења.

Одржаће се једна седнице Комисије Службе тражења Црвеног крста Новог Сада (фебруар 2025. године)

Активно ће се радити на промоцији Службе тражења Црвеног крста Новог Сада.

ПРОГРАМ БОРБА ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 2, 4. и 6. члан 14, 15. и 16. Закона)

Црвени крст Новог Сада ће, захваљујући свом хуманитарном карактеру и едукованим младим волонтерима у Програму борбе против трговине људима, наставити спровођење Програма у 2025. години.

Општи циљ програма је одговор на потребе идентификованих и потенцијалних жртава трговине људима, смањење ризика од трговине људима, ублажавање људске патње изазване овом појавом-

Програм Борбе против трговине људима ће бити реализован одржавањем преко 80 информативних радионица а превентивне поруке ће примити преко 3000 деце и младих.

Циљне групе Програма су:

- жртве трговине људима – идентификоване и у стању социјалне потребе;
- потенцијалне жртве трговине људима - маргинализоване и рањиве групе попут омладинаца у школама, домовима за незбринуту децу, ромским насељима, народним кухињама, колективним центрима за избегла и расељена лица, мигранте и азиланте, омладине Црвеног крста Новог Сада;
- професионалци и студенти који у свом раду или будућем раду могу доћи у контакт са жртвама трговине људима (доктори, медицинско особље, представници центара за социјални рад, особље Црвеног крста Новог Сада);
- волонтери Црвеног крста Новог Сада, вршњачки едукатори који спроводе активности превенције трговине људима.

Општи циљ ће бити достигнут остварењем оперативних циљева, и то:

- Јачањем капацитета Црвеног крста Новог Сада за одговор на постојање проблема трговине људима и ефикасно спровођење планираних активности Програма;
- Повећањем свести јавности о постојању овог проблема, међу децом, младима и другим социјално угроженим циљним групама, о замкама током путовања које могу водити у трговину људима;
- Повећањем свести професионалаца који могу доћи у контакт са жртвом трговине људима (доктори, социјални радници, особље Црвеног крста Новог Сада) о постојању овог проблема и адекватним начинима реаговања у ситуацији када посумњају да су у контакту са жртвом трговине људима;
- Подршком идентификованим жртвама трговине људима;
- Развојем партнерстава са Тимом Града Новог Сада за Борбу против трговине људима и другим организацијама које су посвећене борби против овог глобалног проблема

Активности које ће водити остварењу оперативних циљева су:

- Едуковање и обучавање професионалаца, волонтера, вршњачких едукатора Црвеног крста Новог Сада у циљу превенције трговине људима;
- За спровођење превентивних активности Програма борбе против трговине људима и разматрање најадекватнијег начина да Црвени крст Новог Сада пружи најбољи могући допринос у борби против овог глобалног проблема вршиће се едукација и стручно усавршавање тренера, вршњачких едукатора и радника Црвеног крста Новог Сада у сарадњи са Црвеним крстом Војводине и Црвеним крстом Србије. Циљ оспособљавања

тренера је да у својим срединама спроведу обуку будућих едукатора према стандардизованој агенди и начину организације Црвеног крста Србије;

- Повећање свести јавности о постојању проблема;
- Црвени крст Новог Сада ће, у циљу подизања свести јавности о проблему трговине људима у све наведене активности настојати да укључи новинаре и људе из медија са којима већ има успостављену добру сарадњу;
- Светски дан борбе против трговине људима - 30. јула обележава се у Новом Саду од 2013. године када је установљен у оквиру резолуције: "Побољшање координације напора против трговине људима", усвојене на 68. заседању Генералне скупштине Уједињених нација, а у контексту подизања свести о ситуацији у којој се налазе жртве трговине људима и у циљу промоције њихових права (A/C.3/68/L.17/Rev.1.). Омладинци, волонтери Црвеног крста Новог Сада се овом приликом приближавају својим вршњацима на местима где се они у највећем броју окупљају током лета - на излетиштима, купалиштима, базенима, трговима, главним улицама или тржним центрима - преносећи превентивне поруке;
- Обележавање Европског дана борбе против трговине људима - 18. октобра. Овом приликом Црвени крст Новог Сада са Тимом Града Новог Сада за Борбу против трговине људима планира да реализује јавну манифестација и низ других активности, од информативних радионица и предвања намњеним студентима и средњошколцима, поделе едукативног материјала преко организованих представа и перформанса на јавним местима до ширења релевантних информација наступом у медијима;
- Подршка идентификованим жртвама. Са циљем подмирења основних личних потреба, као и са циљем помоћи у процесу ресоцијализације особа које се идентификују као жртве трговине људима, а путем упућивања идентификованих жртава на надлежне институције и повезивање са њима, као и дистрибуцијом помоћи у виду хране и хигијенских артикала, а према могућностима и обезбеђењу донаторских средстава.

МЕЂУНАРОДНО ХУМАНИТАРНО ПРАВО И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 9. став 2, члан 13. и 14. Закона, Женевске конвенције из 1949. године и Допунски протоколи уз Женевске конвенције)

Општи циљ програма:

Црвени крст Србије је призната водећа хуманитарна организација у Србији, и референтни чинилац када је у питању промоција и ширење знања о међународном хуманитарном праву, како би у случају потребе лако могао да стигне до жртава несрећа које може да изазове људски фактор или природне непогоде, и укаже им помоћ.

Посебан циљ:

Црвени крст Новог Сада има развијене капацитете за ширење знања о међународном хуманитарном праву, Основним принципима Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и поштовању знака Црвеног крста у оквиру органа власти, припадника безбедносних снага, цивилног друштва и других хуманитарних актера у Србији. Резултати програма дифузије националног друштва Црвеног крста доприносе примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране циљних група.

Циљне групе:

1. Интерно

- Запослени у Црвеном крсту Новог Сада,
- Волонтери у свим програмима Црвеног крста Србије,
- Представници управљачких структура у Црвеном крсту Новог Сада на свим нивоима организовања,
- Чланови Црвеног крста у Новом Саду.

Екстерно, имајући у виду да Црвени крст Новог Сада као саставни део Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије има положај организације која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области, Црвени крст Новог Сада спроводи активности ширења знања о међународном хуманитарном праву, Основним принципима и мандату Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Знаку Црвеног крста).

2. Екстерно

- Снаге безбедности - припадници оружаних снага Војске Србије (по посебним плановима и програмима те сарадње);
- Наставно особље у новосадским школама, на факултетима и високим и вишим школама;
- Ученици у новосадским основним и средњим школама;
- Студенти Универзитета у Новом Саду;
- Органи власти на свим нивоима;
- Правосудни органи;
- Невладине организације и организације цивилног друштва;
- Корисници и потенцијални корисници програма Црвеног крста;
- Представници средстава јавног информисања;
- Здравствени радници;

У складу са Статутом Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, Статутом Црвеног крста Србије, Статутом Црвеног крста Војводине и Статутом Црвеног крста Новог Сада, Црвени крст Новог Сада ће организовано спроводити ову активност у 2025.

години имајући у виду да ширење знања о међународном хуманитарном праву представља обавезу државе, преузету ратификацијом Женевских конвенција од 1949, Допунских протокола уз те конвенције од 1977. и других међународних уговора.

Активности ће се усмерити на разумевање и прихватање правила међународног хуманитарног права, мандата и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца од стране свих наведених циљних група. Ове активности ће допринети бољем и бржем развоју цивилног друштва, прихватању хуманитарних вредности, препознавању и поштовању индикативних и заштитних знакова прихваћених у Женевским конвенцијама и у Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Разумевање и прихватање улоге и значаја међународног хуманитарног права и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца унутар широке структуре саме организације Црвеног крста Новог Сада и корисника свих програма Црвеног крста Новог Сада и у 2025. години доприносиће бољем и адекватнијем приступу представника Црвеног крста Новог Сада корисницима, а самим тим и реализовању основне улоге Црвеног крста – олакшавању људске патње и пружању помоћи људима у невољи. Резултати програма дифузије Националног друштва Црвеног крста допринеће примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране циљних група.

Активности:

- Презентовање неке од тема из ове области на састанцима руководећих тела и волонтера Црвеног крста Новог Сада;
- Побољшање нивоа знања и стручности за реализацију програма ширења знања о међународном хуманитарном праву и вредностима које заступа Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца сарадника и волонтера Црвеног крста Новог Сада путем учешћа на семинарима и саветовањима које организује Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије;
- Реализација активности које су прилагођене младим волонтерима у оквиру ширења знања о МХП;
- Развијање сарадње, са представницама хуманитарних организација, пословним партнерима, представницима средстава јавног информисања, представницима банака, домаћих и страних фирми, у циљу обезбеђивања њиховог бољег разумевања мандата и улоге Црвеног крста и остваривања подршке програмима и активностима;
- Унапређење рада са академским институцијама у области ширења знања и имплементације МХП.

ИСТРАЖИВАЊЕ ХУМАНИТАРНОГ ПРАВА (ИХП)

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6., члан 9. став 2., члан 13. и члан 14. Закона и III и IV Женевска конвенција из 1949. године.)

Циљне групе: млади узраста од 14 до 18 година, млади волонтери Црвеног крста Новог Сада, едукатори у програму ИХП.

Активности се спроводе од 2008. године преко обучених волонтера Црвеног крста Новог Сада и четири наставника грађанског васпитања и друштвених наука.

Активности Истраживање хуманитарног права ће у 2025. години реализовати едуковани волонтери за имплементацију образовног програма са младима узраста од 14 до 18 година кроз презентацију 30 – часовног ИХП програма и 5 - часовног МИНИ ИХП програма.

Очекивани резултат: Активности ИХП ће допринети развијању толеранције код младих људи, као и вештина ненасилног решавања конфликтних ситуација са којима су деца често суочена. Ове активности ће допринети разумевању хуманитарних аспеката у вези са ситуацијама насиљ

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 9, тачка 2. и члан 11,13. и 14. - Црвени крст Србије реализује активности у области међународне сарадње и Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6. и 7, члан 9, тачка 4. и члан 14. тачка 4.)

Црвени крст Србије припада најстаријим члановима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца (даље: Међународни покрет). Међународно признање Црвени крст Србије добио је 11. јуна 1876. године када је тадашња Кнежевина Србија приступила Женевским конвенцијама. Међународно признање је потврђено 21. Септембра 2006. године. Чланство у Међународном покрету данас имају 192 национална друштва.

Као организација, Црвени крст Новог Сада званично је од надлежних угарских власти потврђен 7. јула 1881. године када је датиран допис Земаљског удружења Црвеног крста у Будимпешти упућен Одбору за Црвени крст града Новог Сада, којим се налаже претварање добротворних женских друштава у испоставе тј. подружнице Црвеног крста. Ипак, као датум оснивања Црвеног крста у Новом Саду, може се сматрати покретање Добротворне задруге Српкиња Новосаткиња, чија су Правила одобрена од угарске Владе 21. марта 1881. године. У дугој историји новосадског Црвеног крста списак хуманитарног деловања скоро да је бесконачан.

Међународна сарадња се реализује преко више међусобно усклађених програмских активности у координацији са Црвеним крстом Војводине, односно Црвеним крстом Србије.

Наставити и садржајно проширити регионалну сарадњу са организацијама Црвеног крста Тузла, Осиек, Бањалука, Скопље, Загреб и осталим организацијама из окружења.

Учествовати у међународној сарадњи, коју организују Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије.

ОРГАНИЗАЦИОНИ РАЗВОЈ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16. Закона)

Задатак Црвеног крста Новог Сада у 2025. години, биће да и даље добро функционише на територији Града Новог Сада, на основу Закона о Црвеном крсту Србије и Статута Црвеног крста Новог Сада.

Активности ће бити усмерене на:

- мотивацију суграђана да буду чланови Црвеног крста Новог Сада применом Правилника о чланству и чланарини одраслих чланова Црвеног крста Србије и оснивање основних организација и актива у складу са Упутством за оснивање и рад основних облика деловања Црвеног крста;
- организационом и кадровском јачању основних организација и актива Црвеног крста Новог Сада у предузећима, васпитно-образовним институцијама, установама и месним заједницама;
- стварању услова за рад нових основних организација и актива Црвеног крста Новог Сада;
- праћењу рада основних организација и актива Црвеног крста Новог Сада на извршавању задатака Црвеног крста (консултативним састанцима са секретарима основних организација Црвеног крста, обиласцима на терену, сагледавањем програма рада и сл.);
- изналагању могућности остваривања сопствених прихода путем нових пројеката;
- развоју и неговању донаторства кроз осавремене маркетиншки приступ;
- нормативном регулисању односа у Секретаријату, поштујући одредбе Колективног уговора;
- преко својих представника у радним телима Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије активно учествовати у процедури предлагања свих конструктивних предлога који регулишу статусна питања Црвеног крста Новог Сад или утичу на пословање;

Континуирано ће се остваривати сарадња са Градом Новим Садом (Градском управом за дечију и социјалну заштиту, Градском управом за здравство и др.). Наставиће се сарадња са Јужнобачким управним округом, Дирекцијом за робне резерве АП Војводине, Покрајинским секретаријатом за високо образовање и научноистраживачку делатност АП Војводине, институцијама и установама које обављају сличне активности, са циљем да организација Црвеног крста Новог Сада што успешније реализују своје задатке.

Пригодним активностима 21. марта биће обележено 143 године од оснивања Црвеног крста Новог Сада.

Скупштина ће одржати седницу у марту, на којој ће се разматрати и усвајати скупштински материјали. Планирана је и седница за мај месец на којој би био усвојен нов Статут Црвеног крста Новог Сада.

На основу Програма „Недеље Црвеног крста“ и теме коју определи Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, биће обележен 8. мај – Светски дан Црвеног крста, а у периоду од 8 - 15. маја биће реализоване бројне и већ афирмисане активности Црвеног крста Новог Сада. Поводом Недеље Црвеног крста, биће организован једнодневни мотивациони излет. за волонтере који су носиоци органа управљања и стручних тела наше организације, у знак захвалности за хумани волонтерски рад, за добробит других људи и заједнице.

Управни одбор Црвеног крста Новог Сада, поред других питања из своје надлежности, разматраће и усвојиће Извештај о раду Црвеног крста Новог Сада за 2024. годину, Редовне финансијске извештаје за 2024. годину (Завршни рачун), План рада и Финансијски план

Црвеног крста Новог Сада за 2025. годину, буџет за 2025. годину. Управни одбор ће одржати најмање шест седница.

Омогућити потребне капацитете за коришћење Портала Црвеног крста Србије SharePoint за раднике Секретаријата Црвеног крста Новог Сада (едукација, рачунарска опрема). У складу са упутствима Црвеног крста Србије омогућити све потребне капацитете за увођење и коришћење е-канцеларије као дела SharePoint портала.

Значајна пажња биће посвећена волонтерима Црвеног крста Новог Сада и донаторима, а најзаслужнијим у складу са Правилником о утврђивању услова и критеријума за додељивање признања Црвеног крста Србије.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ИНФОРМИСАЊЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16)

Постоји континуирана потреба одржавања и учвршћивања позитивне слике Црвеног крста Новог Сада у јавности у складу са интензитетом и квалитетом реализованих активности.

Црвени крст Новог Сада има сталну потребу информисања јавности о акцијама које води у бројним областима деловања, као и о капацитету организације и њеним могућностима.

Циљ: Црвени крст Новог Сада има развијене капацитете и јасну стратегију за креирање позитивне слике о акцијама које води, а у циљу обезбеђивања помоћи и подршке корисницима помоћи.

Одржавање и унапређење позитивне слике у јавности о Црвеном крсту Новог Сада реализује се путем:

- Редовног обавештавања јавности у Граду Новом Саду о активностима Црвеног крста Новог Сада у корист одређених циљних група,
- Упућивања позива новинарима да прате акције које води Црвени крст Новог Сада,
- Организовања потребног броја конференција за штампу,
- Сусрета са новинарима,
- Присуство новинара реализацији конкретних акција Црвеног крста Новог Сада,
- Емитовању саопштења за штампу,
- Обраћање главним и одговорним уредницима медија у Новом Саду поводом одређених активности Црвеног крста Новог Сада,
- Праћења објављених текстова у новинама и порталима као и прилога у електронским медијима,
- Одржавања и унапређивања веб сајта Црвеног крста Новог Сада и ажурирања сајта,
- Израде промотивног материјала Црвеног крста Новог Сада,
- Представљање активности Црвеног крста Новог Сада на друштвеним мрежама (Facebook, Instagram и сл)

Циљне групе којима се шаље позитивна порука и објективна информација о активностима Црвеног крста Новог Сада су:

- најшира јавност,
- доносиоци различитих одлука (представници државних институција, јавна предузећа и слично),
- потенцијални донатори,
- међународне хуманитарне организације и организације цивилног друштва,
- корисници помоћи Црвеног крста,
- учесници у медијским кампањама (новинари, уредници у различитим медијима, медијске куће, маркетиншке агенције),
- прес-службе државних институција и јавних служби, маркетинг службе донатора,
- волонтери и запослени у Црвеном крсту.

КАЛЕНДАР АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

најзначајнијих активности Црвеног крста Србије у 2025. години

ЈАНУАР:

- Акција „Један пакетић пуно љубави“
- 21 – 28. јануар Европска недеља превенције рака грлића материце
- 31. Јануар - Национални дан без дуванског дима

ФЕБРУАР:

- 4. фебруар – Светски дан борбе против рака
- 6. фебруар – обележавање 149 година од оснивања Црвеног крста Србије

МАРТ:

- Национални месец борбе против рака
- 24. март – Светски дан борбе против туберкулозе

АПРИЛ:

- 4. април – Међународни дан подизања свести јавности о опасности од мина
- 7. април – Светски дан здравља
- 23. – 29. април – Недеља Уједињених Нација посвећена општој безбедности на путевима
- 28. април – Светски дан заштите и здравља на раду
- Састанак са секретарима организација Црвеног крста Србије

МАЈ:

- 8. мај – обележавање Међународног дана Црвеног крста
- 8 – 15. мај – „Недеља Црвеног крста“
- Акција „Пакет за новорођену бебу“
- 11. мај – Национални дан ДДК
- 31. мај – Светски дан без дуванског дима

ЈУН:

- Почетак рада одмаралишта у Баошићима
- 14. јун – Светски дан ДДК
- 15. јун – Светски дан борбе против злостављања старијих
- 20. јун – Светски дан избеглица
- 26. јун – Међународни дан борбе против злоупотребе и незаконите трговине дрогама

ЈУЛ:

- Организовани одлазак новинара на обилазак деце на опоравку и летовању у одмаралишту Црвеног крста у Баошићима
- 30. јул - Међународни дан Борбе против трговине људима
- Израда буџета Црвеног крста Србије за 2025. годину
- Летње активности подмлатка и омладине

АВГУСТ:

- 12. август – Међународни дан младих
- 19. август - Светски дан хуманости
- 30. август – Светски дан несталих лица
- Летње активности подмлатка и омладине

СЕПТЕМБАР:

- 1 - 7. септембар - Акција Безбедност деце у саобраћају
- 10. септембар - Светски дан прве помоћи
- 14. септембар - 17. октобар – Месец солидарности
- 14. – 21. септембар – „Недеља солидарности“
- 21. септембар – Светски дан Алцхајмерове болести
- Акција „Солидарност на делу“ – током Месеца солидарности
- Државно такмичење екипа Црвеног крста у пружању прве помоћи и у реалистичком приказу повреда, стања и обољења
- 27. септембар - Светски дан срца

ОКТОБАР:

- 1. октобар – Међународни дан старијих особа
- 2. октобар – Међународни дан ненасиља
- Акција „Трка за срећније детињство“
- 1 - 7. Дечија недеља
- 10. октобар - Међународни дан менталног здравља
- 13. октобар – Међународни дан смањења ризика од катастрофа
- 16. октобар – Светски дан хране
- 17. октобар – Међународни дан сузбијања сиромаштва
- 18. октобар – Европски дан борбе против трговине људима
- Међународни Сајам књига у Београду

НОВЕМБАР:

- Месец борбе против болести зависности
- 12. новембар – Светски дан борбе против запаљења плућа
- 16. новембар – Међународни дан толеранције
- 19. новембар - Светски дан сећања на жртве саобраћајних незгода
- седница Скупштине Црвеног крста Србије

ДЕЦЕМБАР:

- 1. децембар – Светски дан борбе против ХИВ/АИДС-а
- 5. децембар – Међународни дан волонтера
- 10. децембар – Дан људских права
- 18. децембар – Међународни дан миграната
- 20. децембар – Светски дан солидарности

